

Een adviesraad voor personen met een handicap: participatie gerealiseerd!

Of toch niet?

Stefan Van Hove, Dienst Sociale
Voorzieningen, stad Gent

Ter individuele titel

Situering:

Stedelijke Adviesraad Personen met een Handicap

Basis

- Opgericht in 1993
- Afsprakennota met het stadsbestuur
- Intern reglement goedgekeurd door Gemeenteraad

Werking

- Dagelijks bestuur, plenaire vergadering: vergaderen maandelijks
- Werkgroepen: Toegankelijkheid, Tewerkstelling/communicatie, Sensibilisatie
- Jaarlijkse 'open vergadering'
- Jaarlijkse vergadering met bevoegde schepen, vergadering over planning met dienst Sociale Voorzieningen

Ondersteuning

- Ontvangt nominatieve subsidie van 5.000 euro/jaar.
- Aanwezigheid en inhoudelijke ondersteuning van de 2 consulenten van de Cel Personen met een handicap tijdens plenaire vergadering en werkgroepen
- Ondersteuning bij organisatie van initiatieven
- Doen hun eigen verslagname, huisvesting, verzendingen

Samenstelling

- Vertegenwoordigers van representatieve organisaties in plenaire vergadering mét stemrecht
- Personen met een handicap ter individuele titel: waarnemer in plenaire vergadering, leden in werkgroepen

- Verzamelt 15 gebruikersverenigingen of instellingen van/ voor personen met een handicap of chronische ziekte
- Max 2/3e leden van hetzelfde geslacht
- Vergoeding van kosten, geen zitpenningen

Mandaat

- Het stadsbestuur moet de Stedelijke Adviesraad voor Personen met een Handicap om advies vragen over alle aangelegenheden inzake beleid naar personen met een handicap/functiebeperking en de uitvoering ervan. De vraag om advies moet zich binnen het werkdomein van het stadsbestuur bevinden.
- op eigen initiatief advies uitbrengen over alle gelegenheden die personen met een handicap aanbelangen.

Uitgangspunt:

- Goede open samenwerking obv vertrouwen
- Geëngageerde vrijwilligers, doen hun best
- Merites!

Aandachtspunten

- 15 organisaties zijn lid, Gent telt minstens 60 verenigingen en instellingen voor deze doelgroep
- Vrijwilligersorganisatie met al zijn eigenheden
- Stad heeft moeite met voorziene periodes voor advisering te garanderen
- Probleem: constructief-kritische stem laten horen én belangenbehartiging
- Hoofdzakelijk betrokken op domein Welzijn (en cultuur, intern personeelsbeleid en gelijke kansen wanneer doelgroepspecifiek topic), GEEN 'harde' thema's
- Moeilijk afdwingen of zelfs opvolgen van geleverd advies

- Gewicht verschuift naar dagelijks bestuur, plenaire vergadering: klankbord
- Aanwezigheid en visibiliteit van personen met een handicap in SAPH:
  - * verhouding professionelen – vrijwilligers/gebruikers aandachtspunt, miv dagelijks bestuur
  - * meerwaarde op vlak van visibiliteit dat voorzitter/woordvoerder een (zichtbare) beperking heeft
- Problemen voor vertegenwoordigde organisaties:
  - * vertegenwoordigers te vinden
  - * vertegenwoordigers te ondersteunen
  - * actieve inbreng voeden
  - * visie organisatie laten vertolken, ‘representatief’
  - * terugkoppeling naar achterban
  - * zelf zaken aankaarten, op de agenda zetten
  - * hoeveel burgers worden door hen vertegenwoordigd?

Fundamenteel probleem:

Adviesraden ervaren dezelfde uitdagingen als andere vertegenwoordigende structuren: parlement, vakbonden, gemeenteraad, ...

- Afhakende 'shoppende' leden
- Geen duidelijk profiel meer van lidorganisaties
- Te logge werking om snel in te spelen op evoluerende tendensen of verwachtingen. Stijgende complexiteit.
- Beperkte mogelijkheden om (snel en efficiënt) achterban te betrekken
- Veel organen waarin dient te worden vertegenwoordigd
- Overbevraagde 'super'vrijwilligers > semi-professionele experts, weinig vernieuwing of verjonging, selecte groep
- Wat met de mening van de niet-georganiseerde Gentenaar?

- Nog eens bijkomende uitdaging gezien de gemiddelde specificiteit van de doelgroep?
  - * Nood aan toegankelijkheid (o.a. tijd, vertaling, belasting door avondvergaderingen,...)
  - * Mogelijk evoluerende gezondheidssituatie
  - * Gemiddeld lagere scholingsgraad (historisch gegroeid)
  - * Werken via assistenten, vertegenwoordigers?
  - * Nog verder te evolueren mentaliteit in de samenleving
  - * Moeilijke mobilisatie, vooral van jongeren
  - * Stem van vertegenwoordigers met een handicap weegt minder door dan professionele experts (vb. professor met aura van wetenschappelijke objectiviteit, orthopedagoog, ambtenaar-‘waarnemer’)
  - * ...

Bedenking

Adviesraden op alle niveaus worstelen met hun wijze van werking, samenstelling, output, representativiteit waardoor hun impact en geloofwaardigheid inboet

- Hebben we het dan nog over een kwaliteitsvolle en gelijkwaardige participatie aan beleid?
- Kunnen deze adviesraden dan nog gewicht in de schaal leggen?
- Is de formule nog efficiënt in vergelijking met de tijd, inzet en middelen?
- Evolueren we dan naar een 'excuus-Truus' of 'Alibi Ali' met een beperking?

Aanzetten voor een antwoord

- Belang van aandacht voor participatie via en aanwezigheid bij andere (jongere, directere?) vormen van participatie of belangenbehartiging: actiegroepen, facebook, wijkdebatten, maillawines, youtube, twitter,...
- Juiste persoon op juiste plaats. Het engagement van individuen in adviesraden rendeert meest wanneer er een onderscheid wordt gemaakt tussen volgende benodigde profielen en eraangekoppelde competenties: (1) besturen van een adviesraad (= 'vrijwilligersorganisatie'), (2) advisering en vertegenwoordiging op beleidsniveau, (3) delen van ervaringsdeskundigheid bij bvb. complexere screenings op vlak van toegankelijkheid, sensibilisatieacties, vormingen, knelpuntenwandelingen, klankbordgroepen, (4) militanten op acties, betogingen, aanwezigheidspolitiek

Laat ons mensen niet miscasten of forceren

- Organisaties zoals Blindenzorg Licht en Liefde zetten in op intensieve opleiding van vertegenwoordigers: ‘ambassadeurs’, Onze Nieuwe Toekomst voorziet actief in ondersteuning door coaches > kwaliteitsgarantie voor overheid én uitzendende organisatie
- Tijd van vrijwilligers (met een beperking) is schaars en kostbaar:
  - > het is misbruik van tijd en energie van mensen wanneer we als overheid personen met een handicap feedback laten geven op zaken als breedte van deuren, hellingsgraden, te gebruiken lettertypes... dat weten we als overheden, ligt vast in standaarden en regelgeving, kunnen we inkopen bij expertisebureaus, enz.

Laat ons integendeel optimaal putten uit de unieke ervaringsdeskundigheid, overtuigings- en sensibilisatiekracht.

**> Chapeau en dank aan die velen die het toch
maar doen!**

STAD

GENT